

قیام ۱۵ خرداد زمینه‌ساز انقلاب بزرگ

۱۵ قیام ۱۵ خرداد که در پی دستگیری امام خمینی(ره) در ۱۳ خرداد ۱۳۴۲ خورشیدی رخ داد و به دنبال آن، کشتار رژیم شاهنشاهی در خیابان‌های تهران و سراسر کشور به وقوع پیوست در حقیقت بستر ساز و منشا انقلاب اسلامی در بهمن ۱۳۵۷ خورشیدی بود و نخستین جرقه‌های سرنگونی رژیم شاهنشاهی را رقم زد.

خاستگاه قیام ۱۵ خرداد از نقش و جایگاه روحانیت شیعه در جامعه ایران و پیروی مردم از آنها ناشی می‌شود. زیرا در طول ۱۰۰ سال گذشته تاریخ معاصر، روحانیت مبارز انقلابی به دلیل سیاست‌ها و برنامه‌های ضد اسلامی سلسله قاجار و خاندان پهلوی، توده‌های مردم مسلمان ایران را علیه آنها بسیج کردند. در طول این ۱۰۰ سال، درک شیعه از مسایل سیاسی بتدریج دچار تحوّل شد و با سیاسی شدن افکار عمومی مردم، روحیه مبارزه جویی با نظام‌های طاغوتی در سرلوحه حرکت‌های آنها قرار گرفت. ابتدا قیام تنباکو بر ضد تسلط اقتصادی بیگانگان (انگلیس) شکل گرفت. سپس افکار عدالت‌جویانه و قانون خواهی در انقلاب مشروطیت و قانون اساسی مشروطه تبلور یافت. جنبش ملی شدن نفت نیز یک مبارزه ضد استعماری بود که حیظه وسیع تری نسبت به قیام تنباکو داشت.

جنبش پانزده خرداد، اگرچه واکنش طبیعی مردم مسلمان در برابر مصوبات خلاف اسلام رژیم و بازداشت امام خمینی(ره) بود، آزادی فوری ایشان را در برنداشته. از این رو، اعتراض‌ها از همه نقاط ادامه دادند و سرانجام علمای طراز اول کشور، برای چاره جویی در تهران اجتماع کردند

شهر نیز گرد آمده و با شعار «یا مرگ یا خمینی» به طرف کاخ شاه به حرکت درآمدند. از جنوب شهر تهران نیز سیل جمعیت به سمت مرکز راه افتاده بود و در پیشاپیش آنها طبیب حاج رضایی و حاج اسماعیل رضایی، ۲ تن از جوانان جنوب شهر تهران، با گروه خود در حرکت بودند. این ۲ تن بعد از چندی دستگیر و در ۱۱ آبان ۱۳۴۲ تیرباران شده و هوادارانشان به بندرعباس تبعید شدند. نزدیک‌ترین ندیم همیشگی محمدرضا پهلوی، تیمسار حسین فردوست در خاطر آتش از به کارگیری تجربیات و همکاری زنده ترین مأموران سیاسی و امنیتی آمریکا برای سرکوب قیام و همچنین سرانجام محمدرضا پهلوی و دربار و امرای ارتش و ساواک در این ساعات برده برداشته و توضیح داده است که چگونه محمدرضا پهلوی و ژنرال‌هایش دیوانه وار فرمان سرکوب صادر می‌کردند. ارتشبد فردوست در توضیح وخامت اوضاع می‌نویسد: به اوبسی فرمانده لشکر گارد ویژه گفتم «تنها راه این است که هر چه آشپز و نظافتکار و اسلحه‌دار و... در لشکر داری مسلح کنی». سرانجام مأموران نظامی و پلیس با تیراندازی‌های گسترده و مستقیم و به کارگیری هر چه در توان داشتند بر قیام مردم فائق آمدند.

امیراسدالله علم نخست وزیر در خاطراتش می‌نویسد: اگر ما عقب‌نشینی کرده بودیم ناآرامی به چهار گوشه ایران سرایت می‌کرد و رژیم ما با تسلیم ننگ آوری سقوط می‌کرد. در آن موقع حتی این را به شاه عرض کردم که اگر خود من هم از مسند قدرت به زیر کشانده شوم شما همیشه می‌توانید با محکوم کردن و اعدام من به عنوان مسبب آنچه واقع شده خود را نجات دهید! (گفت‌وگوهای من با شاه: خاطرات محرمانه امیر اسدالله علم)

۱۵ خرداد در تهران و قم حکومت نظامی برقرار شد اما با این وجود، روزهای بعد نیز تظاهرات وسیعی برپا بود که در هر مورد به درگیری خونین انجامید. با دستگیری رهبر نهضت و کشتار وحشیانه مردم در ۱۵ خرداد ۰۲۲ قیام به ظاهر سرکوب شد.

سرنجام نهضت پانزده خرداد ۱۳۴۲ خورشیدی در کوران اقدامات تسلط‌جویانه آمریکا که در پوشش برخی اصلاحات سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، حقوقی و اجتماعی انجام می‌شد، به وقوع پیوست و پایه‌های رژیم سلطنتی پهلوی را متزلزل کرد. در همه این جنبش‌های سیاسی و اجتماعی روحانیت مبارز شیعه نقش اصلی را برعهده داشت و این قیام با تلاش‌های مجدّانه امام خمینی(ره) روی داد.

۲۱ شرح و چگونگی رخداد قیام ۱۵ خرداد

خبر دستگیری امام به سرعت در قم و مناطق اطراف پیچید. زنان و مردان از روستاها و شهرها به طرف منزل رهبر خود حرکت کردند. شعار اصلی جمعیت «یا مرگ یا خمینی» بود که از تمام فضای قم به گوش می‌رسید. خشم مردم آنچنان بود که ابتدا مأموران پلیس پا به فرار گذاشتند. آنها پس از تجهیز قوا به میدان آمدند. نیروهای کمکی نظامی نیز از پادگان‌های اطراف به قم گسیل شدند. هنگامی که سیل جمعیت از حرم حضرت معصومه(س) بیرون آمدند، رگبار مسلسل‌ها گشوده شد و تا ساعتی چند درگیری شدید ادامه داشت. حمام خون به راه افتاده بود. هواپیماهای نظامی از تهران به پرواز درآمدند و در فضای قم برای ایجاد رعب بیشتر دیوار صوتی را شکستند. قیام با سرکوبی شدید کنترل شد. کامیون‌های نظامی، اجساد شهدا و مجروحان را به سرعت از خیابان‌ها و کوچه‌ها به نقاط نامعمومی انتقال دادند. غروب آن روز قم حالتی جنگ‌زده و غمگینانه داشت.

صبحگاه پانزده خرداد خبر دستگیری امام خمینی(ره) به تهران، مشهد، شیراز و دیگر شهرها رسید و وضعیتی مشابه قم پدید آورد. مردم ورامین و شهرک‌های اطراف به طرف تهران سرازیر شدند. تانک‌ها و ابزار زرهی و نیروهای نظامی برای جلوگیری از ورود معترضان به شهر در سه راهی ورامین با جمعیت درگیر شدند و جمع زیادی از راهپیمایان را به خاک و خون کشیدند. جمعیت انبوهی در حوالی بازار تهران و مرکز

۲۱ نتایج و پیامدهای قیام ۱۵ خرداد

قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ خورشیدی مبدأ انقلاب اسلامی مردم ایران بود. محمدرضا پهلوی ۲ روز بعد از نهضت ۱۵ خرداد، قیام مردم را بلوا، اقدامی وحشیانه و نتیجه اتحاد از تجاع سرخ و سیاه نامید و سعی کرد تا آن را به خارج از مرزها و اشخاصی همچون جمال عبدالناصر نسبت دهد. سسستی ادعاهای محمدرضا پهلوی بر هیچ کس پوشیده نبود. برخلاف ادعاهای مکرر وی، عناصر چپ و کمونیست‌ها نه تنها هیچ گونه مشارکتی در این قیام نداشتند بلکه حزب توده و دیگر کمونیست‌های ایران در نوشته‌ها و مواضع خویش به تکرار تفسیر رادیو مسکو و روزنامه‌های شوروی از وقایع پانزده خرداد می‌پرداختند. حزب کمونیست شوروی، قیام ۱۵ خرداد را حرکتی کور و ارتجاعی بر ضد اصلاحات مترقیانه رژیم می‌دانست. ادعای کذب دیگر محمدرضا پهلوی (در خصوص دخالت دولت مصر) نیز با وجود تلاش و دسیسه ساواک هیچ گاه از طرف احدی باور نشد. استقلال و اراده ملی در خلق این حماسه، آنچنان فاحش بود که اینگونه برجسب‌ها نمی‌توانست، کمترین لطمه‌ای بدان وارد سازد. پس از قیام پانزدهم خرداد ۱۳۴۲ خورشیدی، مطبوعات خارجی به صورت‌های مختلف و با تیتراهایی بزرگ از این روز نام بردند. برای مثال روزنامه "دی ولت" در شماره ۱۲۹ خود نوشت: "در تهران، صدها نفر کشته شده‌اند. دولت علم، حکومت نظامی اعلام کرد. ارتش با تانک و مسلسل، بر ضد طرفداران رهبر مسلمانان، [امام] خمینی که علیه اصلاحات شاه دست به اعتراض زده‌اند، وارد عمل شد". یا روزنامه "الاهرام" در ۱۶ خرداد نوشت: "دیروز تهران در آتش ششم شعله ور شد. این، شدیدترین تظاهرات ضد شاه بود و هنگامی آغاز شد که رهبر دینی، روح... خمینی و یاوران او دستگیر گردیدند".

پس از واقعه پانزدهم خرداد ۱۳۴۲ با وجود سانسورهای شدید رژیم، خبرهای دستگیری امام خمینی(ره) و قیام ۱۵ خرداد در مدت کوتاهی نه تنها در سراسر کشور، بلکه به فراتر از مرزها گسترش یافت و موجی از نفرت و خشم ضد رژیم به راه افتاد. حوزه‌های علمیه نجف، کربلا و کاظمین به حمایت از امام خمینی(ره)، تلگراف‌هایی به سران کشورهای اسلامی و سازمان‌های بین‌المللی مخابره و کشتار پانزدهم خرداد رژیم را به شدت محکوم کردند. تمام این اتفاق‌ها در حالی صورت می‌پذیرفت که در مطبوعات کشور هیچ خبری از حقایق و وقایع منعکس نمی‌شد.

جنبش پانزده خرداد، اگرچه واکنش طبیعی مردم مسلمان در برابر مصوبات خلاف اسلام رژیم و بازداشت امام خمینی(ره) بود، آزادی فوری ایشان را در بر نداشت. از این رو، اعتراض‌ها از همه نقاط ادامه داشت و سرانجام علمای طراز اول کشور، برای چاره جویی در تهران اجتماع کردند. رژیم حاکم که از یک پانزده خرداد دیگر بیمناک بود، کوشید آنها را پراکنده سازد و قدیمی در راه خواست آنها بر ندارد. از طرفی مراجع تقلید، اعلامیه‌ای صادر کردند، مبنی بر این که امام خمینی(ره) مجتهد جامع الشرایط و مرجع تقلید است و برپایه قانون از محاکمه و تعرض مصون است. سپس با انتشار این مطلب، رژیم خود به خود مجبور شد، برای فرو نشاندن ناراحتی‌های عمومی، امام خمینی(ره) را آزاد کند.

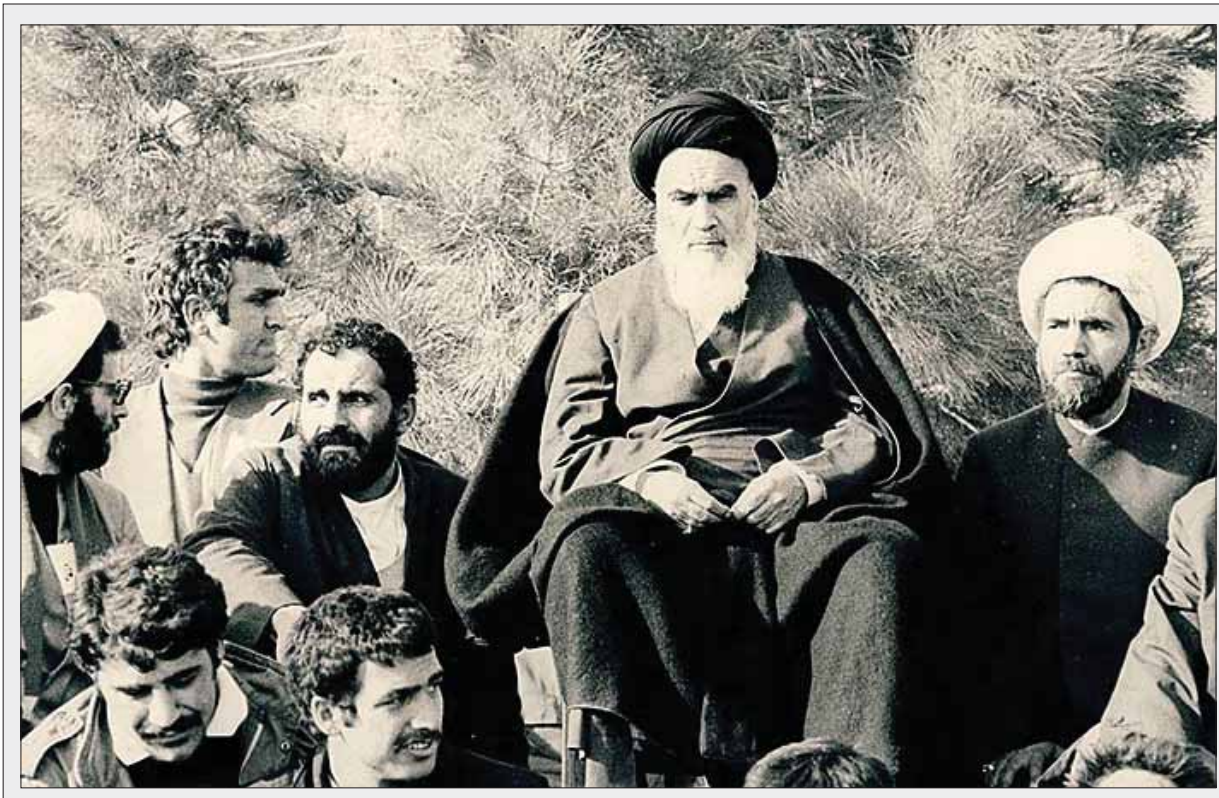
توصیه به مسئولان در قردادانی از همت

- به مجلس و دولت و دسه‌اندر کاران توصیه می‌نمایم که قدر این همت را بدانید و در خدمتگزاری به آنان خصوصاً مستضعفان و مجروحان و ستمدیدگان که نور چشمان ما و اولیای نعم همه هستند و جمهوری اسلامی رهاورد آنان و با فداکاری‌های آنان تحقق پیدا کرد و بقای آن نیز مرهون خدمات آنان است، فروگذار نکنید و خود را از مردم و آنان را از خود بدانید و حکومت‌های طاغوتی را که حیوان گرانی بی‌فرهنگ و زور گویان تیره مفر بودند و هستند را همیشه محکوم نمایید، البته با اعمال انسانی که شایسته برای یک حکومت اسلامی است.

تفسیر آفتاب

اندیشه سیاسی امام خمینی (ره)

هدف انقلاب اسلامی ایران به رهبری امام خمینی قدس(سره شریف) حفظ استقلال سیاسی، اقتصادی، آزادی فکری و فرهنگی کشور در مقابل تهاجم گسترده بیگانگان و برقراری حکومت اسلامی و راه تصویر جدید و زنده از حاکمیت مذهب بود.

به‌زعم ناظران و خبرگان سیاسی امام خمینی(ره) بنیادگرایی است که به سلف صالح برمی‌گردد. می‌توان حضرت امام را جزء هویت گرایان ویا پیرایش‌گران که به پیشرفت و ماهیت‌بخشی اهمیت می‌دهند نام برد. دکتر عباس صالحی نجف‌آبادی دارای دکترای اندیشه سیاسی و عضو هیأت علمی دانشگاه در نشست علمی یازدهم اسفند نود و شش دانشجویان علوم سیاسی و روابط بین‌الملل عنوان نمود: امام خمینی(ره) به نقش مردم در ایجاد حکومت اهمیت می‌دهد و به مشارکت مردم و استفاده از دانش و تجربه دیگران می‌انداشد.

دکتر صالحی مشرب امام را مشرب افلاطونی معرفی می‌کند اظهار می‌دارد: اشرافی‌ها معمولاً افلاطونی هستند و امام خمینی دارای رگ‌های افلاطونی است. وقتی ولایت فقیه امام خمینی را مطالعه می‌کنید کاملاً مشرب افلاطونی امام مشاهده می‌گردد. آنچه که امام در مورد ولایت فقیه مطرح می‌نمود قابل دفاع است. و پاسخ امام به جامعه علمی در خصوص طرح ولایت فقیه از منظر فقه سیاسی است. امام خمینی(ره) احکام اولیه و احکام ثانویه را بیشتر مطرح می‌کند احکامی که مربوط به احکام دین و جنبه حکومتی دارد. البته یکی از اهداف اصلی احیای این است که اسلام را به مقتضیات زمان وقف دهند. هنر امام به روز بودن و لحظه شناسی وی به اقتضای زمان بود.

نظام سیاسی بین‌الملل به گونه ای دیگر تعریف شد. حرکت حضرت امام(ره) موجب تحکیم نظام‌های سیاسی مستقل و آشفتنگی نظام‌های سلطه‌جو گردید. اگر تا پیش از مواضع اصولی و حرکت منطقی و اصلاح‌گرایانه امام عظیم‌الشان که منجر به پیروزی انقلاب اسلامی گردید، قطب‌های قدرت بدون محاسبه «فایده‌هزینه» تعرض به حریم سرزمین کشورها می‌نمودند، از آن پس دریافتند که بدون توجه به حقوق ملت‌ها و فضا‌سازی نظام بین‌الملل، تصمیمی بر نتیجه‌بخشی چنین اقداماتی وجود ندارد.

بنابراین سعی کردند با توجیه، اغواگری، هیاهوی سیاسی و جنگ تبلیغاتی در بین ملت‌ها اقدامات خود را نتیجه بخش تر نموده و در مقابل آن هزینه کمتری پرداخت گردد. در ماهنامه تحلیلی هدایت، انتشارات نیروی مقاومت، شماره ۱۱، ص ۷، آمده است: به تعبیر دیگر بینشی که حضرت امام (ره) به ملت‌های تحت ستم داد زمینه‌ای فراهم گردید تا قدرت‌های بزرگ مثنی خود را با توجه به روند تحولات جهانی تغییر دهند. هنر بزرگ دیگر بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران تغییر در اندیشه سیاسی قرون بیستم بود. اگر تا آن مقطع، اندیشه ماکیاولیستی مبنای عمل بسیاری از حکمرانان بود. از آن پس این اندیشه حداقل در بسیاری از کشورهای جهان سوم و بالخصوص کشورهای اسلامی تعدیل یافت. امام(ره) صدای خرد شنیدن استخوانهای مارکیست را شنید و ذهن احاد بشریت و اندیشمندان مصلح را به جستجوی جستجوی کمونیسم در زباله دان تاریخ متبادر ساخت. هر چند امروز جهان اسلام با رخنه و نفوذ اجانب از تشمت آراه و تصمیم‌گیری پراکنده در سطح دولتمردان خود در رنج است لیکن با وجود ضعف‌ها و مصائب می‌بینیم ملت آگاه فلسطین بیش از نیم قرن فراز و نشیب هفتاد سال در عرصه مبارزه با رژیم صهیونیستی اراده نموده است. بدون توجه به تصمیمات تصمیم‌سازان کذایی، مشی مبارزه سرسختانه را در قالب گروه‌های جهادی و انتفاضه

محمد جواد آیت‌الله عینی

این خصلت در شاگردان و دانش‌آموختگان برجسته وی مانند علامه شهید استاد مطهری هویدا است. امام خمینی اصل ثابت و متغیر را مطرح می‌کند و شخصیتی ممتاز و روشن بین مانند شهید مطهری از آن پیروی می‌کند.

نگارنده نیز معتقد است: حضرت امام(ره) به عنوان رهبر و سالک‌اندار انقلاب، جهت نیل به اهداف مبارزاتی خود و حفظ استقلال سیاسی، اقتصادی و حاکمیت ارزش‌های دینی شیوه‌های سیاسی و الگوهای خاص را برگزیده بود که بر رفته از قفه یوایی شسیعه و تاریخ پر افتخار اسلام بود. و با این استراتژی موفق توانست بدون اتکاء به مکتاب راجح معاصر و قدرتهای وابسته به شرق و غرب و الگوهای سیاسی و مبارزاتی مطرح در تاریخ مبارزات آن دوران. سکان انقلاب را به سر منزل مقصود رهنمون نماید، و یکی از قدرتمندترین و بی‌رحمانه‌ترین رژیم‌های تا بن‌دندان مسلح را سرنگون، طومار ۲۵۰۰ ساله شاهنشاهی را در هم بپنجد و جمهوری اسلامی را به عنوان یک نظام سیاسی جدید مبتنی بر ولایت فقیه در عصر غیبت به صحنه سیاسی جهان ارائه نماید و تمامی معادلات حکومتی حاکم در دنیا را تحت تاثیر قرار دهد. تلاش بی‌وقفه حضرت امام باعث شد فاکتورها و عوامل ثباتی که غرب در کشورهای جهان سوم برای خود تدارک دیده بود، تحت شعاع قرار گیرد و از آن پس بود که مفاهیمی از قبیل ثبات و امنیت در ادبیات ایام عزت مستدام

اندیشه‌های امام خمینی (ره) برای نسل جدید تبیین شود

این روزها امت اسلامی در سالگرد عروج ملکوتی پیر و مراد خویش، سوگوار و عزادار است و یاد و خاطره سلسله جنبان انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی را گرمای می‌دارد.

امام راحل عظیم‌الشان(ره) گرچه سالهاست از میان رفته، اما نام و یاد امام برای همیشه در دل‌های امت اسلامی زنده و جاودان است و اندیشه‌ها و آرمان‌های آن بزرگوار چراغ هدایت ملت در مسیر پیشرفت و تعالی است.

بی‌جهت نیست که مقام معظم رهبری در تعبیری زیبا فرمودند: «این انقلاب بی‌نام خمینی در هیچ جای جهان شناخته شده نیست.»

این سخن ارزشمند به معنای آن است که نه تنها حرکت در مسیر تحقق اهداف و آرمان‌های انقلاب مستلزم شناخت دقیق شخصیت و اندیشه امام(ره) و مبنا قرار دادن آن است، بلکه تبیین و تشریح مفاهیم و حقایق انقلاب اسلامی برای نسل‌های جدید در گرو تبیین این اندیشه‌ها و آرمان‌های بلند است.

امروز اگر می‌خواهیم کودکان و نوجوانان به خوبی با حقایق، اهداف و دستاوردهای انقلاب اسلامی و نظام آشنا شوند، لازم است در معرفی و تبیین شخصیت و اندیشه امام خمینی(ره) به عنوان ایدئولوگ و رهبر کبیر انقلاب اسلامی تلاش کنیم. بر این اساس تبیین افکار و اندیشه‌های امام راحل(ره) برای نسل جدید به ویژه دانش‌آموزان به عنوان آینده‌سازان جامعه از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

در همین راستا مراکز علمی، آموزشی و فرهنگی به ویژه آموزش و پرورش به عنوان مهمترین و اصلی‌ترین نهاد و دستگاه تعلیم و تربیت که زیربنای توسعه به حساب می‌آید و به تعبیر مقام معظم رهبری «کانون اساسی برای خلق دنیای آینده است»، نقش کلیدی در تحقق این مهم دارند. این کار مهم رسالتی بزرگ است که برای انجام آن در گام دوم

روایتی از آیت‌ا... ابراهیم امینی

چرا خبرگان آیت‌ا... خامنه‌ای را به عنوان رهبر انتخاب کرد؟

تأییدات آقای هاشمی، آقای خامنه‌ای اجازه گرفت تا به‌عنوان مخالف رهبری شخص خودش -و نه مخالف با اصل انتخاب فردی که قبلاً تصویب شده بود- صحبت کند. پس از کسب اجازه، در علل مخالفت خود مطالبی را بیان کرد که مورد قبول خبرگان قرار نگرفت. آنگاه مسئله رهبری آقای خامنه‌ای به رأی گذاشته شد و با اکثریت بیش از دو سوم به تصویب رسید. در اینجا لازم می‌دانم به پاسخ یک سؤال احتمالی اشاره کنم؛ ممکن است کسی بگوید وجود شرایط رهبری در آقای خامنه‌ای به چه وسیله‌ای برای خبرگان به اثبات رسید؟ در پاسخ عرض می‌کنم ایشان در آن زمان شخصی ناشناخته و بی‌سابقه‌ای نبود. ایشان بعد از پیروزی انقلاب سال‌ها در مقام‌های مختلف، از جمله در دوران نمایندگی دوره اول مجلس شورای اسلامی و دو دوره ریاست‌جمهوری و امامت جمعه تهران، خدمت کرده، مراتب تقوا، بینش سیاسی و اجتماعی، تدبیر، شجاعت، مدیریت، و قدرت خود را عملاً به اثبات رسانیده بود. وجود امتیازات مذکور برای جمعی از نمایندگان، به ویژه همکاران و دوستان نزدیک ایشان، امری واضح و

آیست... ابراهیم امینی از اعضای هیأت‌انریسه اولیسن دوره مجلس خبرگان رهبری و عضو شورای بازنگري قانون اساسی در زمان ارتحال حضرت امام، در کتاب خاطراتش که توسط مرکز اسناد انقلاب اسلامی منتشر شده است درباره جزئیات جلسه تاریخی خبرگان در ۱۴ خرداد ۶۸ می‌گوید: وقتی رهبری فردی رأی آورد و به تصویب رسید یکی از خبرگان، آقای خامنه‌ای را به‌عنوان رهبر فردی پیشنهاد کرد. آقای هاشمی گفت: خیلی خوب ما هم پیشنهادمان آقای خامنه‌ای است و برای تأیید پیشنهاد خود مطلبی را که چندی قبل درباره آقای خامنه‌ای از امام شنیده بود نقل کرد و گفت: «ما یک جلسه‌ای با رؤسای قوا و نخست‌وزیر و احمد آقا خدمت امام بودیم. همان موقعی که مسئله آقای منتظری داغ شده بود. ما با امام مباحثه داشتیم. ما یکی از احتجاجات‌مان با امام این بود که شما اگر آقای منتظری را کنار بگذارید ما در رهبری دچار مشکل می‌شویم، امام هم شورایی را خیلی تمایل نداشتند. فرد را هم ما می‌گفتیم فردی را نداریم که الان مطرح کنیم در جامعه. چون ما فرض‌مان بر مرجعیت بود با همان مسائل. امام فرمودند: چرا ندارید، آقای خامنه‌ای.

ما بنا گذاشتیم این مطلب را به کسی نگوییم و نگفتیم. ما بعداً شنیدیم درز کرده است. خود آقای خامنه‌ای اصرار داشتند این مطلب را مطرح نکنید. یکبار دیگر من خصوصی خدمت امام رسیدم و باز روی همین مسئله یک‌دندگی کردم. باز ایشان به من فرمودند: وقتی شما مثل آقای خامنه‌ای را دارید چرا تردید دارید؟ چرا مشکل دارید؟ در اینجا داستان دیگری را که درپروز از احمد آقا شنیدم نقل می‌کنم: احمد آقا گفت: وقتی آقای خامنه‌ای در کره بودند و فیلم ایشان با آقای کیم ایل‌سون به نمایش گذاشته شد، منظره خوبی بود. وقتی من آن را دیدم گفتم: آقای خامنه‌ای خوب جا افتاده است. واقعاً خوب آبرویی برای نظام هستند. امام فرمود: واقعاً ایشان شایسته رهبری هستند.

پس از تصویب رهبری فردی به‌وسیله خبرگان، و پیشنهاد شخص آقای خامنه‌ای به‌عنوان بهترین مصداق واجد شرایط رهبری در آن زمان و

انقلاب اسلامی نباید به محتواهای درسی -که البته آن هم نیازمند توسعه و تقویت است- اکتفا شود، بلکه باید برنامه‌ها و طرح‌های مختلف برای دوره‌های تحصیلی در ابعاد گسترده به اجرا درآید.

نکته قابل توجه در این زمینه استمرار و تداوم برنامه‌های مورد نظر و تعمیق آن است تا تبیین اندیشه‌های امام راحل(ره) برای نسل‌های جدید به خوبی صورت گیرد. بدون تردید همکاری و تعامل دستگاه‌های فرهنگی در این زمینه و ارتباط مستمر با موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(ره) بسیار حائز اهمیت است.

ایسن کار می‌تواند مصداق بارز جهاد تبیین به عنوان «یک فرضیه قطعی و فوری» باشد که مسورد تأکید رهبر معظم انقلاب اسلامی است. در همین راستا انتظار می‌رود برای پاسداری از ارزش‌های انقلاب اسلامی، معرفی دستاوردها و تشریح و تبیین حقایق و اهداف انقلاب و نظام اسلامی برای نسل جدید و آینده‌سازان جامعه، حرکتی جهادی و مستمر به منظور تبیین بیش از پیش اندیشه‌ها و آرمان‌های بلند امام خمینی(ره) شکل بگیرد.

* پایگاه مرکز اسناد انقلاب اسلامی

توصیه امام به مسئولان

عبور از شعار و ورود به جرگه عمل

مردم، مردم، مردم خوبی هستند. ما از مردم تشکر باید بکنیم، ما همه مروهون آنها هستیم. عمده این است که ما هم بتوانیم خدمت متقابل بکنیم و باید ما از مرحله لفظ و شعار بیرون برویم و به مرحله عمل برسیم امام خمینی

در صبح روز نهم آبان ماه سال ۱۳۶۴ اعضای هیأت دولت و مقام معظم رهبری به دیدار امام خمینی (ره) رفتند. در این دیدار که در حسینیه جماران برگزار شد، امام اهمیت حضور مردم در صحنه را یادآور شدند و عبور از شعار و ورود به جرگه عمل را وظیفه مهم دولتمردان برشمردند.

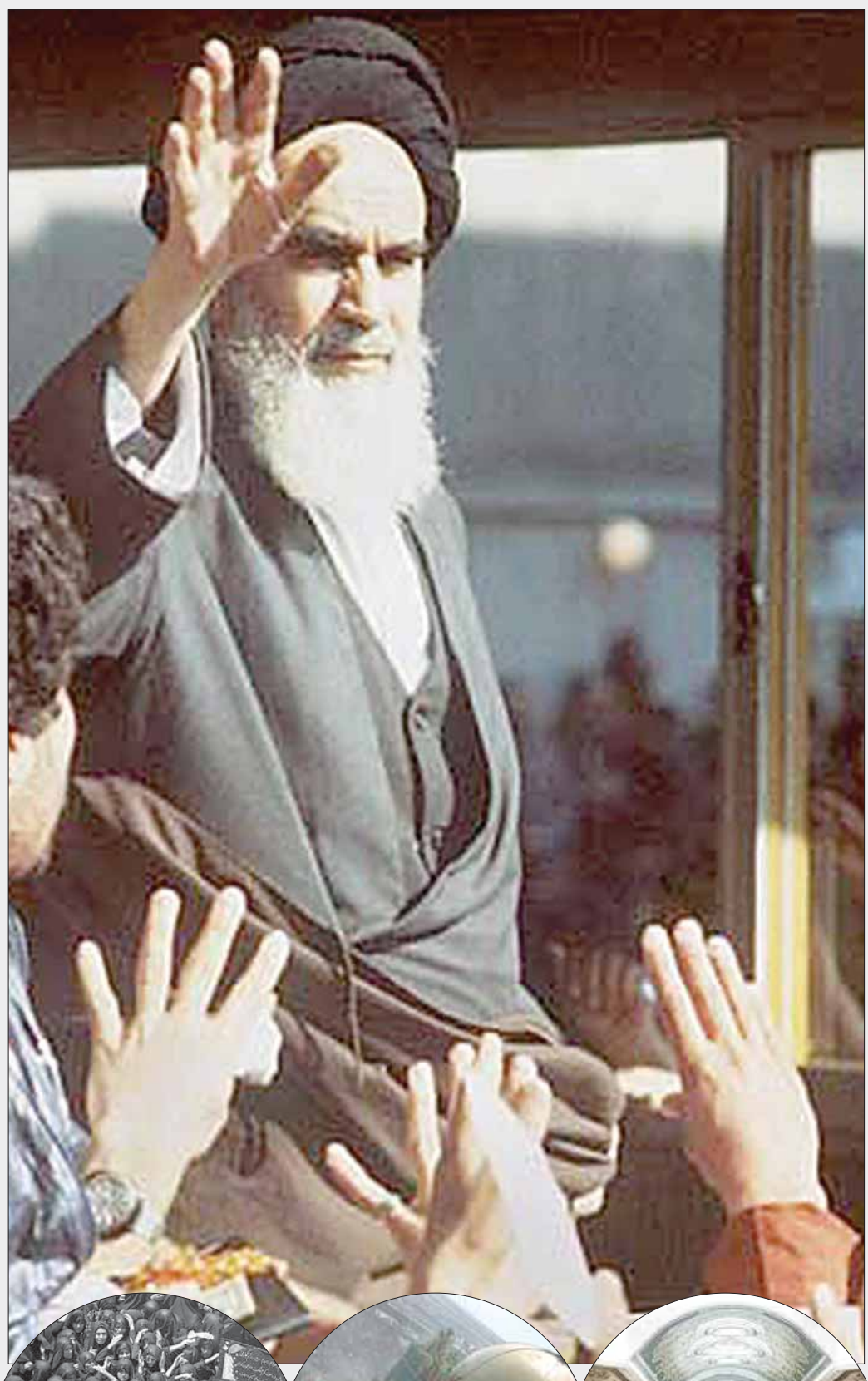
ایشان با تأکید بر حفظ حضور مردم در صحنه‌ها فرمودند: «آن چیزی که برای همه ما لازم است، این است که ما در فکر این باشیم که مردم را در صحنه نگاه داریم، و این یک سرش بسته به دولت است و رئیس جمهور است و مجلس، یک سرش هم مربوط به خود مردم.

اگر این طرف را شما نگه دارید، ما از ملتمان مطمئن هستیم که به حسب غالب و اکثریت، آن طرف را حفظ می‌کنند. این طرف باید بنا بگذارد بر اینکه با هم مثل یک دست باشند، و این کاری را که انجام می‌دهند، همه با هم همصدا باشند... بیرون رفتن از زیر تعهد قدرت‌های بزرگ، یک همچو عمل بزرگی نمی‌شود، الا اینکه یک ملت و دولت و همه با هم باشند؛ اگر نباشند، ممکن نیست یک همچو مطلبی. تا حالا هم چه انجام گرفته در سایه همین اتحاد بوده است؛ اگر یک اختلافی بوده، جزئی بوده و باید گوشش کنید که حتی آن اختلاف جزئی هم نباشد؛ یعنی جوری عمل بکنید که مردم از شما انتزاع این را نکنند که شما می‌خواهید خدمت بکنید.»

امام خمینی (ره) مشارکت دادن مردم در امور را رمز پیروزی در برابر توطئه‌های داخلی و خارجی و موجب تحکیم اتحاد همگانی دانستند و بیان داشتند: وقتی مردم دیدند که شما در صدد خدمت به آنها هستید، طبیعی است که آنها هم کمک به شما می‌کنند، و این به این است که همه وزارتخانه‌ها، هر کسی که متصدی یک وزارتخانه است، وزارتخانه خودش را بنا بر این بگذارد که اصلاح کند به نفع مردم، به جوری که مردم وقتی که در آن وزارتخانه وارد می‌شوند با رضایت خاطر، با اطمینان خاطر بیرون بیایند.

اگر این طور بشود، بلاشکال مردم حاضرند، مردم، مردم خوبی هستند. ما از مردم تشکر باید بکنیم، ما همه مروهون آنها هستیم. عمده این است که ما هم بتوانیم خدمت متقابل بکنیم و باید ما از مرحله لفظ و شعار بیرون برویم و به مرحله عمل برسیم؛ یعنی هر وزیری در وزارتخانه خودش واقعاً بین خودش و خدا، خودش را موظف بداند به اینکه آن پرسنل آنجا را، هر کس در تحت نظر او هست، آنها را بسنج کند به اینکه با مردم رفتار خوب بکنند و با مردم رفتار سالم

پاسداشت امام با صیانت از جمهوری اسلامی

۱- تأثیر امام خمینی (ره) بر سیاست و اندیشه سیاسی در جهان امروز بر هیچ کس پوشیده نیست و همه صاحب‌نظران در عصر حاضر مجبور به ارزیابی این تأثیر به دلیل اثر بزرگ آن بر تحولات جهان هستند.

امام (ره) با طرح ولایت فقیه و عملیاتی کردن آن در قالب جمهوری اسلامی، یک الگوی نوین از دولت مدرن در جهان معاصر را ارائه دادند.

۲- الگوی که امام (ره) از دولت مدرن اسلامی ارائه دادند، از سال ۵۷ و با نظر اکثریت مردم ایران امکان اجرا و عملیاتی شدن یافت.

اقدامی که اکنون با گذشت ۴۳ سال از آغاز آن درباره کارآمدی و کارایی آن بهتر می‌توان صحبت کرد و گفت‌وگوی مصداقی داشت.

۳- امام (ره) جمهوری اسلامی را بر مبنای مردم‌سالاری دینی بنا نهاد. در واقع در این نظام مردم حق تعیین سرنوشت خود را دارند و چارچوب اسلامی این نظام مردمی را دربر گرفته است.

از ایسن منظر بی‌توجهی به هر یک از این مبانی بر خلاف نظر امام (ره) بوده و امام (ره) همچنان که تأکید داشته بر جمهوری اسلامی نه یک کلمه کمتر و نه یک کلمه بیشتر تصریح داشته است.

۴- دشمنان با احساس خطر از نظام جمهوری اسلامی به عنوان نظامی که در آن هم مردم حق دارند و هم دین حضور دارد و از متن جامعه حذف نشده است، اقدامات تخریبی خود را از همان فردای پیروزی انقلاب آغاز کردند. اکثر این اقدامات و توطئه‌ها به منظور اثبات ناکارآمدی نظام جمهوری اسلامی با دامن زدن به نارضایتی‌های مردمی شکل گرفته بود اما هوشیاری مردم و حمایت آنها از اندیشه متعالی امام (ره) تمامی این اقدامات را بی‌اثر و توطئه‌ها را خنثی کرد.

۵- امروز ایران به عنوان خانه امید آزادگان جهان و ملت‌های مظلوم، با بهره‌مندی از کارآمدی جمهوری اسلامی در اوج اقتدار قرار دارد و با حمایت مردم بر عمق نفوذ خود در منطقه و جهان افزوده است.

ایرانی که زمانی با کوچکترین تشر قدرتها، امتیازات فراوانی به آنها می‌داد امروز به مدتی پرمعنی از جمهوری اسلامی در حال تبدیل شدن به قدرتی منطقه‌ای است و برای حل مشکلات خود وابسته به همت و اراده مردم خود است.

۶- استقلال ایران امروز در بالاترین سطح قرار دارد استقلال‌ی که در فاصله از شرق و غرب تعریف می‌شود و تمام تصمیمات توسط مردم با واسطه منتخبان اتخاذ می‌شود و دخالت خارجی در این تصمیمات جایگاهی ندارد. از سوی دیگر ایران امروز در بسیاری از حوزه‌ها در جهان و منطقه دارای رتبه است رتبه‌هایی که با اتکا به خود و باور کردن مردم و داشته‌ها حاصل شده و این توفیقات همچون اصلاح نظام اقتصادی و ضرورت مبارزه با فساد ادامه دارد.

۷- یک ارزیابی منصفانه ثابت می‌کند که ایران با نظام جمهوری اسلامی و هدایت‌های ولی فقیه به خوبی در حال حرکت به سمت قله‌های پیشرفت و عدالت است.

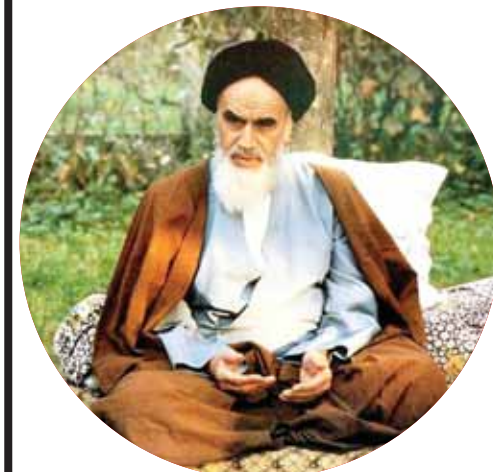
به همین دلیل صیانت از جمهوری اسلامی با حمایت از رهبر معظم انقلاب و اجرای سیاست‌های ابلاغی بهترین ارج‌گذاری و پاسداشت بنیانگذار جمهوری اسلامی و اندیشه متعالی ولایت فقیه ایشان خواهد بود که مردم ایران اسلامی بر آن واقف بوده و جانانه در حال صیانت از این نظام الهی هستند.

باشد که شکست بشود برای دولت، شکست بشود برای - عرض بکنم که - مجلس، امثال اینها، این یک امری است که خوب، خودمان را با دست خودمان می‌خواهیم فدا کنیم، و باید عقلمان را باز کنیم به اینکه ما گرفتار به چنگال یک دیوهایی هستیم که باید خودمان، خودمان را نجات بدهیم، ننشینیم به اینکه دیگری بشود، دیگری هم ما نداریم، ما خودمانیم، ما الآن دیگری نداریم که او بیاید ما را نجات بدهد. ما خودمان باید خودمان را نجات بدهیم، و این بسته به دست شماهاست، و بسته به دست علمای اسلام است، و بسته به دست مجلس است و اینها.»

ایشان در پایان سخنانشان مسئولین را به حاضر دانستن خداوند در انجام کارها توصیه کردند و فرمودند: «شما هم انشاء... خدمتگزار همه هستید و همه مسا خدمتگزار ملت هستید، و خدا را در همه امور، شما حاضر بدانید، مهم آن معناست، ما از اینجا خواهیم رفت، هیچ شکی نیست، من زودتر و شما هم بعداً می‌آید، این مسئله ای نیست، بلاشکال است مسأله... باید فکر این را بکنیم که حالا که رفتیم، آنجا از ما پرسیدند که شما می‌کنید که رئیس جمهور بودید برای مردم چه کردید؟ شما می‌کنید که وزیر بودید چه کردید؟ شما می‌کنید که وکیل بودید چه کردید؟ ملت را از شان می‌پرسند که شما برای اسلام چه کردید؟ عمده این است که ما آنجا آبرو داشته باشیم. اگر آن مطلب را درست بکنیم، هم اینجا درست می‌شود و هم آنجا درست می‌شود. و اگر خدای نخواسته، خواهیم یک تخلفی بکنیم، نه اینجا خیرش را می‌بینیم، نه آنجا خیرش را می‌بینیم.»

* (صحیفه امام؛ ج ۱۹، ص: ۴۰۷ - ۴۱۱)

تاریخ انقلاب اسلامی با نام

خمینی

آغاز می شود

دیگری بر لب نداشتند، رهبر کبیر انقلاب و بنیان گذار واقعی و به حق جمهوری اسلامی در تمام سال‌ها و فراز و نشیب‌های مبارزات مردمی علیه نظام ستمشاهی، از آرمان انقلاب و حقوق حقه قشرهای رنج کشیده مردم از این انقلاب با مردم خود سخن گفته است و اندیشه پاک و زلال امام خمینی (ره) بود که مردم را از همان ابتدا با انقلاب همراه کرد.

به راستی در حق مردم جوانمرد و چشم و دل سیر ایران بزرگ نیست که مطالبه آب و نان از انقلاب بدانان نسبت داده شود. اگرچه اختلافات شدید طبقاتی و تبعیض‌های شدید اجتماعی در تمام دوران حکومت شاهنشاهی مردم کشورمان را رنج می‌داد، ولیکن عشق به آزادی و استقلال و رهایی از سیطره فرهنگی بیگانگان بود که اندیشه‌های بنیانگذار انقلاب را برای مردم قابل فهم و باورپذیر می‌ساخت.

امام خمینی تا واپسین لحظه‌های غروب تلخ و غمگین ۱۴ خردادماه سال ۱۳۶۸ که چشم از جهان خاکی فروبست و به ملکوت اعلا پیوست، همچنان در اندیشه انقلاب و همراهی و یکدلی قشرهای مردم با این نهضت تاریخی بود و تا آخرین لحظه امید داشت تا نور و برکت انقلاب تمام زوایای تاریک زندگی مردم را روشن ساخته و نسل انقلاب و نسلهای آینده این سرزمین دستاوردها و خاطرات افتخارآمیز و شیرین انقلاب را در اعماق وجود خود امانت داشته و با جان و دل حفظ کنند.

امام خمینی در طول حیات پر افتخار و پر برکت خویش در کنار واقعیت‌های قرآنی دین مبین اسلام، ارزش‌های واقعی فرهنگی و اجتماعی ایرانی را نیز برای اقوام گوناگون این کشور پهنار قابل بود و رهنمودهای روشنگرانه ایشان همواره راه‌گشای تمام مشکلات و اختلاف سلیقه‌های اجتماعی بود.

قشرهای مردم مسلمان ایران، رهبریت (امام) خمینی در این انقلاب جهاد گونه برای تمام تاریخ این کشور کهن تثبیت شد.

از ۱۵ خرداد ۴۲ بعد بود که مفهوم قیام و مبارزه بر علیه رژیم خودکامه شاهنشاهی معنای روشنی پیدا کرد و قشرهای مردم در بزنگاه‌های سیاسی رفته رفته به خود آمدند و تب انقلاب که در مساجد و دانشگاه‌های برجسته کشورمان درجه بالاتری داشت به کانون‌هایی برای بروز شور مبارزات آشکار و پنهان تبدیل شد. از آن روز سرآغاز انقلاب تا ۲۲ بهمن سال ۱۳۵۷ که ندای الله‌اکبرهای مردم پیروزی نهایی را در سراسر ایران اسلامی، برجهانیان اعلام کرد، حوادث خونبار بیشماری بر کشور و مردم گذشت و بیرون خمینی و انقلاب هزینه‌های سنگینی برای تحقق هدف مقدس خود پرداختند. در آخرین سال منتهی به پیروزی انقلاب، مردم تمام شهرها و روستاهای کشورمان یکپارچه بجز نام امام خمینی و گوهر گرانبهایی که به عنوان انقلاب اسلامی به چنگ آورده بودند، زمره

روزهای ۱۴ و ۱۵ خردادماه یادآور نام بزرگی در تاریخ سرزمین ایران است.

حضرت امام روح... خمینی (ره) بزرگمرد آزاده‌ای که در تاریخ ۱۵ خرداد ماه سال ۱۳۴۲ با خطابه پرشور خود در شهر مقدس قم و در اوج خفقان سیاسی و اجتماعی رژیم پهلوی در کشورمان، هموطنان ایرانی را به هوشیاری در مقابل سلطه آمریکا توسط حکومت دست نشانده‌اش یعنی رژیم پهلوی بر تمام ارکان کشور و ملت مسلمان، فراخواند و نخستین صفحه زرین تاریخ انقلاب اسلامی را در چنین روزی رقم زد. ۱۵ خرداد سال ۱۳۴۲ همزمان با یوم... عاشورای حسینی در مدرسه فیضیه قم بود که با به خاک و خون کشیدن شدن صدها تن از مردم بیگناه توسط مزدوران شاهنشاهی که مدرسه فیضیه حضور داشتند، پایه‌های انقلاب اسلامی در خون و جهاد گذاشته شد و در عهد و پیمان ناوشت‌های بین

ولی نعمتان انقلاب

فراموش نشوند

کے فیضی... مظفرپور

سی و سومین سالگرد رحلت جانگذاز امام خمینی (ره) رهبر کبیر و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران فرستی است تا بار دیگر رهنمودها و اندیشه‌های والای آن پیر فرزانه را مورد توجه قرار دهیم.

یکی از واژه‌های کلیدی مسورد تأکید امام راحل عظیم‌الشان (ره) واژه مستضعف و مستضعفین می باشد.

اصولاً با نگاهی به تاریخ انقلاب اسلامی از سال ۴۲ تا پیروزی آن در سال ۱۳۵۷ متوجه خاستگاه اصلی انقلاب می‌شویم و آن خاستگاه عبارت است از مردم محروم و قشرهای مستضعف جامعه از قیام بزرگ ۱۵ خرداد که در آن قشرهای مختلف مردم به خیابان‌ها آمدند و نمونه بارز آن دهقانان و رزمین بودند. می‌توان بی برد که این انقلاب ریشه در بین مردم عادی کوچک و بازار به ویژه قشر محروم داشته است.

و لذا می‌بینیم که امام خمینی (ره) همواره در طول ۱۰ سال رهبری داهیانه خویش بعد از پیروزی انقلاب به این قشر توجه ویژه داشته است.

همانگونه که در فرمایشات امام علی (ع) در نهج‌البلاغه و سایر سخنان و همچنین شیوه عملی آن حضرت در طول ۵ سال حکومت عدالت محورش نیز می‌بینیم امام اول شیعیان خود را همواره در زندگی شخصی به مستضعف‌ترین مردم جامعه شبیه می‌کند تا آنان درد فقر و مشکلات زندگی را راحت‌تر تحمل کنند و بدانند که امام آنان نیز اینگونه است و می‌فرماید: امام شما از دنیا به دو جامه کهنه بسنده کرده است و از اینکه یکی از والیانش به نام عثمان این حنیف بر سر سفره رنگین و با افسار متول جامعه نشسته بر آشفته و او را مورد خطاب و عتاب خود قرار می‌دهد.

حضرت علی معتقد بود که هر جا کوخی است در کنار آن کاخی ساخته شده است. امام خمینی (ره) رهبر کبیر انقلاب نیز واژه کوخ‌نشین و کاخ‌نشین را بکار می‌گیرد و در فرازی از سخنان خود می‌فرماید: من یک موی شما کوخ‌نشینان را به تمام آن کاخ‌نشینان نمی‌دهم.

در بیانست و رفتار عملی امام خمینی (ره) در طول رهبری خود همواره بین مستکبر و مستضعف خط کشی وجود داشته و تأکید امام خمینی به توجه به مستضعفین جامعه بوده است.

حضرت علی (ع) در نامه خود به مالک اشتر نخعی مردم عادی را حافظان حکومت معرفی می‌کند و معتقد است که مستکبران که تعداد اندکی از جامعه هستند در بنای حکومت اسلامی نقشی ندارند. بلکه ممکن است نقش منفی نیز داشته باشند.

امام خمینی (ره) نیز همین شیوه را در پیش گرفته‌اند و نمونه‌هایی از سخنان آن عزیز سفر کرده را می‌آوریم تا خوانندگان خود پی به استکبار ستیزی و حمایت از مستضعفین در گفتار و کردار رهبر کبیر و فقید انقلاب پی ببرند.

امام خمینی (ره) می‌فرماید: مستکبرین منحصر نیستند به سلاطین، منحصر نیستند به رؤسای جمهور، منحصر نیستند به دولت‌های ستمگر. مستکبرین یک معنای اعمی دارد؛ یک مصداقش همان اجانب هستند که تمام ملتها را ضعیف می‌شمرند و مورد تجاوز و تعدی قرار می‌دهند؛ ... امروز روزی است که خدای تبارک و تعالی به ما آزادی و استقلال مرحمت فرموده است، و ما را با این آزادی و استقلال امتحان می‌کند. ما را آزادی مرحمت فرموده است که ببیند در این آزادی ما چه می‌کنیم. ما مستقل شدیم و خداوند به ما این مرحمت را فرمود تا ما چه بکنیم؛ آیا ما هم از مستکبرین باشیم یا از مستضعفین؟ هر فرد، می‌شود که مستکبر باشد و می‌شود مستضعف باشد. اگر من به زیر دستهای خودم، و لو چهار نفر باشد، تعدی و تجاوز کردم و آنها را کوچک شمردم، بنده خدا را کوچک شمردم، من مستکبرم و او مستضعف؛ و مشمول همان معنایی است که مستکبرین و مستضعفین هستند. اگر شما کسانی که زیر دستتان هست ضعیف شمردید و به آنها خدای نخواستہ تعدی کردید، تجاوز کردید، شما هم مستکبر می‌شوید. و آن زیر دستها مستضعف. ببینیم ما از این امتحان، از این بوته امتحان چطور بیرون می‌آیم. آیا سرفراز بیرون می‌آیم یا گردن کج و شکسته؟ آیا ما با بندگان خدا به طوری که خدای تبارک و تعالی امر فرموده است رفتار می‌کنیم؟ حالا که آزاد شدیم، آزادی را وسیله برای خدمت به خلق و خدمت به خالق قرار می‌دهیم. یا آزادی را برای مخالفت با خدا و استکبار بر مردم؟ « [صحیفه امام، ج ۷، ص ۴۸۹]

رهبر معظم انقلاب نیز بر همان راه و روش امام خمینی (ره) مبنی بر حمایت از محرومان جامعه تأکید دارند و بر مسئولان نظام اسلامی گوشزد می‌کنند که در فعالیت‌های و اقدامات خود منافع عموم مردم به ویژه محرومان را در نظر داشته باشند. این روزها در مشکلات اقتصادی لزوم توجه به محرومان بیش از پیش احساس می‌شود و امید که همه مسئولان در کارهای خود مبارزه با استکبار و توجه به استضعاف را مدنظر داشته باشند. انشاء...

